

3379

491.99-3
9 - 14

2010

ՀՐԱՏՎԱԿՈՒԹԻՒՆ Ա. ՅԱԿՈԲԵԱՆ ԳՐԱՏՎԵ
(ՅԱԶԱՐԴ Յ. ՊԱՂԵՄԵ)

ՑՈՒՑԱՆՆԵՍ ԳԱԶԱՆՑԵԱՆ

Ծ Կ Ա Ծ Ա Ն

Ա. ԳԻՐԵ

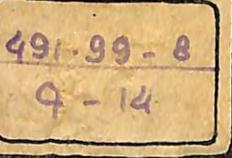
ՔԵՐԱԿԱՆ-ՉԼԱԲԵՐԱԿԱՆ

ՄԱՅՐԵԱԿ ԼԵԶՈՒԱՆ

Ե. ՏՈՒՄԱՆՅԱՆ

Մաք թարգմանած, Խանոսովուր պատրաստ և հեղինակ
Տառապահներու աշխատավոր իրավունք պարագանել.

Արք Յանիկ
Խանոսովուր պատրաստ

Գ. 181.10
ԳՐԱԴԱՐԱՆ Խ. ԽՈԽՈՎ Ա. Ա. 1929

2002

ՀԵՂՈՐԻ ԻՒՆԻՑԱԿԱՐՏ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ Ա. ՅԱԿՈԲԵԱՆ ԳՐԱՆ

31-99-8

— 14 ՅՈՎՃԱՆՆԵՍ ԳԱԶԱՆՑԵԱՆ

Մ Ի Ա Մ Ա Ն

Ա. ԳԻՐՔ

ՔԵՐԱԿԱՆ-ԸՆԹԵՇԱՐԱՆ

ՄԱՅՐԵՆԻ ԼԵԶՈՒԻ

Ա. ՏՊԱԳՐՈՒԹՅԱՆ

Մեր կ
հատ

ոզմանած, նետեւողութեամբ զատրաստուած և ինքնուրոյն
ածներու արտատպութեան խուռութը վերապահուած է:

1929

Կ. Գ. Ի. Ս.

Գ. ՐԱ. ՏՈՒ. Ա. ԳԱ. ԽՈ. ԽՈ. ԽՈ.

1929

ԾԻԱԾԱՆ

Ա. ԳԻՐՔ

ա թ ա մ

մ ա մ

Մեր է
համ

19 ա թ ա մ թ ա մ թ ա մ

ա մ մ ա մ մ ա մ

1087-69

108

55 89
ՄԵՐ
Թ
ԼՂՈՒ, կ. 9

պակ

պ

ուս այր ցայդ ցայդ
պակ պակ պակ պակ պակ
Տակ պակ Տակ պակ պակ պակ պակ

պա	ապ	պտալ	պապա
մամ	պապ	մամո	պապտ

սասա

գ

ոս այր ցայդ ցայդ	տա	տատ	տատա
պակ պակ պակ պակ	պատ	տապ	տամ
մամ	պապա	պապտ	տատտ

սար

" Պ

աս աս Տառ պատ ցու
բա ար Տառ պատ ցու
անու ար ցուցու պարտու
անուցու Տառ, պարտու
ցուցուցու պարտ

սս սս մաս պաս տա
լա ար մար պար տա
ասպար տապար պարտալ ան
մամա, արամ պարպար տարո

եմա

է

է էր սէր է էր տէր
սըստ, աս պայտ է,
աս Տառ է, է Տառ պատ
պարէ

էր սէր մէ մէր տէր
արամ, աս պատ է, աս մատ
է մմա, պար պարէ

10

լ

սանը

ե

Եր Տամբ Եր պատուի Եր
 Տամբ Եր Տամբ պատուի դեմը
 Տամբը գրաւու անմար Տամբը
 արաւուր արաւուր Ըստ
 առ պատուի Տամբ է

Ե մը մամ պապ մը մատ
 մամը պապը մատը տառը տէ
 ամապը մարտը արմատը արարտ
 ըսէ, աս տառը մատ է

ու 6 ու

ու 1

ու
 ու ու ու ու ու ու ու ու ու ու ու ու
 ու ու ու ու ու ու ու ու ու ու ու ու ու
 ու ու ու ու ու ու ու ու ու ու ու ու ու
 ու ու ու ու ու ու ու ու ու ու ու ու ու

Ե ու
 ու ու ու ու ու ու ու ու ու ու ու ու ու
 ու ու ու ու ու ու ու ու ու ու ու ու ու
 ու ու ու ու ու ու ու ու ու ու ու ու ու
 ու ու ու ու ու ու ու ու ու ու ու ու ու

երես

յ

Ժ Ժ Ա Ե Յ Ե Ե Յ Ե Յ Ե Յ
Ե Յ Ե Յ Ե Յ Ե Յ Ե Յ Ե Յ Ե Յ
Ե Յ Ե Յ Ե Յ Ե Յ Ե Յ Ե Յ Ե Յ
Ե Յ Ե Յ Ե Յ Ե Յ Ե Յ Ե Յ Ե Յ
Ե Յ Ե Յ Ե Յ Ե Յ Ե Յ Ե Յ Ե Յ

եմ ես ետ ել մեր պետ սեր
ես եմ արամ. տես առ երամ
առ երես է. ետ տուր ոտ
ըսէ, պատել, պարել, մարել, լոր

կամար

կ

Կ Ո Ւ Կ Ո Ւ Կ Ո Ւ Կ Ո Ւ
Կ Ո Ւ Կ Ո Ւ Կ Ո Ւ Կ Ո Ւ Կ Ո Ւ
Կ Ո Ւ Կ Ո Ւ Կ Ո Ւ Կ Ո Ւ Կ Ո Ւ
Կ Ո Ւ Կ Ո Ւ Կ Ո Ւ Կ Ո Ւ Կ Ո Ւ
Կ Ո Ւ Կ Ո Ւ Կ Ո Ւ Կ Ո Ւ Կ Ո Ւ
ակ ուկ կը կուտ կապ կ
երեկ ուր եր արամը
պապուկը կելլեր սարը
մամը կար կը կարէ

կը կարէ ու կը կարէ
էմմա պար կը պարէ
կը պարէ ու կը պարէ
կարապետ, կերակուր կեր,
կապէ կամարը կամ ել սարը.

ի

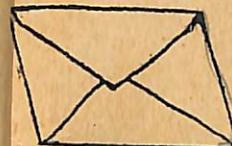
ե

թ

ի ի օ ր ի ր ի ւ թ վ ի մ ս դ ի կ
ի ւ ի կ ի ր ի ս գ ա ր ի կ ա ր ի ր ի ր
մ ա յ ր ի ց ս ր ս ա կ , Տ ա յ ր ի ց ս ր
մ ա յ ր ի ց ը . շ ի ս կ ա յ ր ի ց

հ է պ ա ր է

կ ի ր ա կ ի . կ ա ր մ ի ր կ ի ր ա կ ի . մ ա ս ի ո լ
ս ա ր է . ա ս կ ր ի լ ը ա մ ի ս է .
ո ւ լ ի լ ը կ ո ւ լ ա ր մ է մ է մ է
ո ւ լ ի կ , ո ւ լ ի կ , մ ի լ ա ր , ո ւ լ ի կ ,
մ ի լ ա ր , մ ի լ ա ր , կ ա ր մ ի ր ո ւ լ ի կ .

ն ա մ ա կ

ն

ն

չ ա ս ա յ ի ն ա մ ա յ ի ն ի ի ն
չ ա ս ա յ ի ն ա մ ա յ ի ն ա մ ա յ ի ն
ա մ ա յ ի ն ա յ ի ն ա մ ա յ ի ն ի ի ն
ո ւ լ ա ր է ո ւ լ ա ր է ո ւ լ ա ր է ո ւ լ ա ր է

ա պ ա ս տ ա կ , ս ի ր ո ւ ն ն ա պ ա ս տ ա կ
ո ւ ս ի ն , լ ո ւ ս ի ն , լ ո ւ ս ե ր ե ս
ա ն ն ի կ , ն ա մ ա կ ը տ ա ր , մ ա մ ի կ ի ն տ ո ւ լ
ր մ ի ն է ա մ է ն կ ի ր ա կ ի մ ե ր տ ո ւ ն ը
կ ո ւ ր , ն ա կ ի ն ը ա ր ա մ ի ն մ ա մ ա ն է

Յ ի ւ

2

Ճ

ԵՇ ԱՇԽԵՑԿ ԱԽԵՑԵ
աշուտ Միքայ Հայուսն կացի
անձնութ ու շաւարշ իրացը
շամփ կը պրտե

աշք լի է. էշք ընտանի կենդանի է
արշակ ու սիրանուշ ընկեր են
տես շամիրամին շեկ կատուն, սիրու
շնիկը, կարմիր իշուկը
ուշ եկուր, անուշ եկուր
նուշ, նուշ, անուշ, նուշ,
կեր, կեր, ըրէ անուշ.

Պ ո ւ ն

Պ ո ւ ն

Պ ո ւ

շամփու շամփու շամփու ու ու
առ առ առ առ առ պրամիկ
շամփու առ առ առ ու ու ու ու
պրամիկ պրամիկ պրամիկ
պրամիկ պրամիկ պրամիկ
ու
միրան, կարգա, զան սերտէ
ուշանին երեսը նուռի պէս կարմիր է
ճշն կերար կանեւ ուր
անպուկ, առակ օսու կըսեմ
ուռին տակ
արմիր կայ

բաղիկ

Բա թիթ թու թու թու
թու թու թու թու թու թու
թու թու թու թու թու թու թու
թու թու թու թու թու թու թու

թու թու թու թու թու թու թու թու թու
թու թու թու թու թու թու թու թու թու թու

գետակ

Դ ԳԵՐ ԳԵՐ ԱԿԻ ՋԵՐ ԳԵՐ
այր ԳԵՐԻ ԳԵՐԻ ԳԵՐԻ
ՇՎԱՐ - ԱԿԵՐԻ. ԱԿԵՐԻ.

ԿԵՐ ԱԿ - ԵԵԿԵՐ ԳԵՐԱԿ
ՌԵՐԻ ԿՈՆ ԳՈՆ - ԳԵՐԱԿԻ

շատ կը սիրեմ գարունը
Կ սիրու գաս, գարուն սիրուն
ուր շատ շատ, անուշ գարուն

զիր կը զրեմ, ես զիտեմ զիր
ել, զիտեմ կարդալ, զիտեմ երգել
ասի, զըրէ սագ, զանդիկ, զուն ալ
ու սազիկ, զառապես զիտեմ ալ զըրէ
միածնի

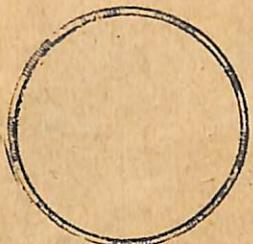

որսորդ

ն

ո՞յ ո՞յ ո՞յ ո՞յ ո՞յ շոյ օ՞ օ՞ օ՞ աշեշե՞
ո՞յ ո՞յ ո՞յ ո՞յ ո՞յ աշեշե՞ պըստ աշեշե՞

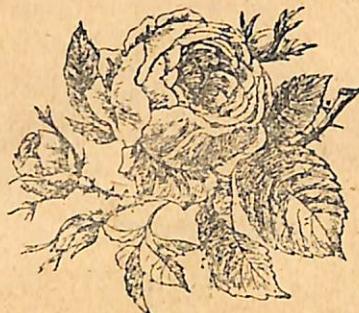
իրսորդ, սրսա՛ նապաստակը
ակին կըլոր է, չունը ոսկոր կ'ո՛
սեստը կարմիր տոտիկ բաղիկը
մամիկը կոլորէ իլիկը
ոլորէ՛, մա՛միկ, ոլորէ՛,
նունիկիդ շորերու ճուկ

օդակ

օ՛շ

որմէ, տէր, լըսէ մեր աղաղակին
աղանդի սեղանը շիտկեցին
պօղոս, գրէ աղօտ, արօտ, դեղին
հին, օղիկ, շողիկ
օր օր, իմ մանկիկ,
անուշիկ, նոնոշիկ.

վարդ

6

յան մարտի մեջ մարտ
մարտի մայ մայսի մայուս
մայսի մայսի մայուս

վաղարշակ շատ բարի է, բարի ս
գովեստ կընդունի, բարենիշ կառ
վարդապետը վեղար ունի
կը վիկ, կը վիկ, ուրկէ եկար,
մարգերէն, արօտներէն

ժամ

Ժ

թէ մին ճամուտ թուտ օքրս
Ըստին ամառ պայծառ թափակ
մին պայծառ պայծառ թափակ
պայծառ պայծառ պայծառ պայծառ
պայծառ պայծառ պայծառ պայծառ

տը ուժեղ կենդանի է
բաժինս առար որ ուժեմ
մանակ ունիս տուն գալու
ուժան ու վարուժան միասին
ու կուգան

զանգակ

Կ

Ճաշի շամբ Բայ կայ Եցու
աշամբ շանդակ գայուս
Քրչի թք պարտէ Եղամբ
շարուարուն է. շամբէ,
շանդակը շարէ

մըժեղը զաղիր բըզէզ մըն է
զարուկ, արագ մի վաղեր. Եկուը
ու տե՛ս մեր սիրուն մանկապարտէզը
եղը կը շարժէր կոտոշները
զատիկ է Եկեր,
մեղ նոր օր բերեր.

հոլ

հ

հու հէ հօ ահ ոհ հու ը հոյ
հու կրծ քահ հուսկ հու ծու
Ծուսկը քահով կը թրէ հոյը
արօնով կը ելքէ արծ

Հերմինէ, կօշիկդ հանէ.
գառնուկը հնս բեր.— ահա բերի
տեսար հօտաղը իր հօտին հետ
հովեր, տարուբեր հովեր
գէշը տար, աղէկը բեր.

figur

↓

շա շու թի ով մար գիրի
մաշավ ցաւմուկ ովով մաշուր
մուրիկ. մելք իրիս. շուր մար
մաշաւր-հիրդի. կուկուրին

մենք քաղաքը կը բնակինք, դուք՝
գեղը, անա՛հիտ, քանի՞ տարեկան ես.
Հինգ տարեկան
ահը վեր է քան մահը
օրօր ըսեմ, քունը տանի
մաման առնէ տունը տանի.

græs

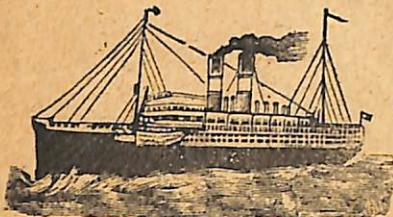
g

շան շիր շեշ շոշ շուր շանց
շուշակ կայրի շորի շանց
շուշի. շորու գնա. քան սորի
շուռու քայի որ միրս գու

երեկ օգը ցուրտ եր. հիմա տաք է
մշակը ցորեն ու գարի ցանեց
պարտիզպանը ցընցուզով ոռոգեց մեր
պարտէղը
հաց ու պանիր, կե՛ր ու բանիր

նաւ

ՏԵՐԵՒ

թե

հայ ուսուց յան
շառակ հայրաւ
ուսուց ուսուչակ
թե թե ուսուց
ուսուց ուսուց
ուսուց ուսուց

թարթ թագիտ թարթ թարթ
անս համաւ նոր թարթ
թարթ թարթ նոր թարթ

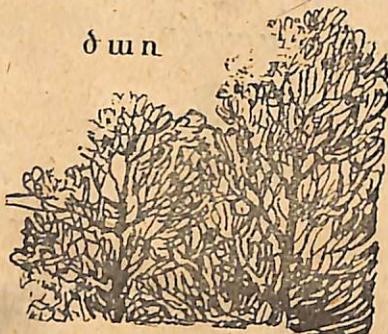
պառաւը երեք հաւ ուներ և զաւկի
պէս կը սիրէր
աւազանը շատոնց ցամքեցաւ
լերան ետեւ կարմիր արեւ,
կարմիր արեւ սարին վերեւ.
սեւ սեւ ամպեր, ամպեր սեւ սեւ
մէկդի զացէր, բացէր, արեւ.

խաչ

խաչ պէս սիր որ ծովի սիր
շար ու բայց ջու ու բայց շար
թէկի. բայց թէկի. թէկ ունի կանչ թէկ
թէկ անձնու կի անձնու կի
կի անձնու ժաման ժաման կի
չար տղաք պատիմ կը նդունին
խաչիկ, խեւ ես, ի՞նչ ես.

ոչ խեւ եմ, ոչ խենդ
կովը մօ մօ կը բարտէ,
պոչը վեր վար հա կը շարժէ.
Ժամը ունի խաչ ու խորան
քըշոց, բուռվառ, աւետարան.

ծ

ոչ ո՛ շամթի՛ շամ շամ
շամթաց շամթ ոչուր
շամթր շամթից, շամթի
բայրն. շամթի շամթի
շիրտնի
ծովակը խոր չէ, ծանծաղ է,
ածուխը սեւ է, մածունը՝ ըսպիտակ

տես նաշխուն ծիսծանը
անծիկ, անծիկ ծըրարոցիկ,
եկուր, ծիծեռնակ, սիրուն ծիծեռնակ

նանի

Ծ

Տար ՖՌՖրդ առ Տար Տար
Տախոց Ֆրուտ օճառ ՝ Ֆր
Ֆրուտուր Ֆր Ֆր Կը Ֆր Ֆրուր
Ֆրուտուր Տախոց օճառ

կտոռն սուր ձանկեր ունի
կտոփաճը ձերմակ է, ձահիճը չորսու
ուր ձենձ, հոն ձանձ
վառգավառ, ձըրտգըր վառ
ոլար ընեմ, ձոր ընեմ,
կտպան կըտրեմ, չոր ընեմ

Փիսիկ

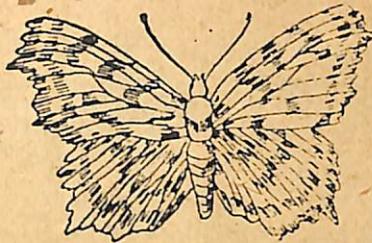
Փ

Փիշ ամբ բուժք զամբ գրով չամբ
Գրաբրավ գրաբրով չ գրաբրավ
Եւ չ յ ո շամբ գրաբրեց թ
Տարց գրով ու չ պ
Առաջ ամբ գրով չ պար

Փիղը պատիճ ունի, խոշոր կենդանի է
Դըլորեր է խուփիկը, դըտեր է
պըտուկը

Փիսիկ, Փիսիկ

Պուն չար փոքրիկ,
Ունիս կեռ կեռ,
Սուր սուր ձանկեր.

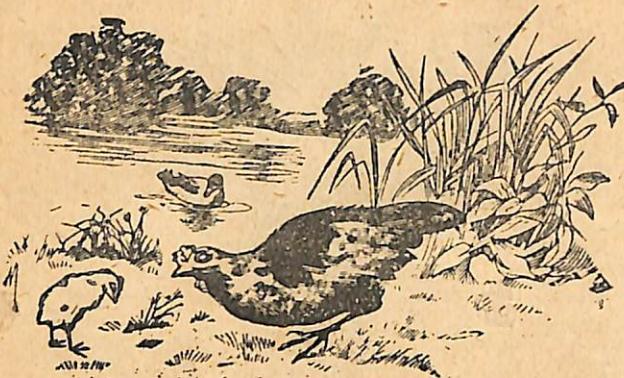

Թիթեն

Թ

Թիթառ թիթ թաթթ թութթ բութթ
Թաղար թագառ որ թութթուկ
Թագուհին թաւիշ թիթենունիք
Թութակիր նարուու պիս կը բութ

Եւ, թեւ թեւի տանիք ու պարենիք,
Պուք ալ զարկեք թըմբուկը
Մեղուն թըտաւ իր փեթակեն
Թութելք աւելի կը սիրես թէ թուզը
Խատուտիկ, պուտպուտիկ,
Թեթեւ թըուիչ թիթեռնիկ,
Թեւիկներով ծափ կուտաս,
ծաղկէ ծաղիկ պար կուգաս

Եօրը վառեակ

եա եօ իէ

եա եօ իէ

ասրբան Բայրբան սինիսակ
հիման թօթը թօթնիսկ արցիօդ
թօթնուր թօթը շատիսկ ունի
ասրբակը թօթու թօթիւնը

թաթուլին մականունը թորգոմեան է
արդեօք քանի՞ սենեակ ունի տունը

աղքատները նեղութեան մէջ են
կըտ կըտ կըտ կըտկըտաք,
հաւմարիկին թեւին տակ
վառեակներ կան ըսպիտակ.

2

ջութակ

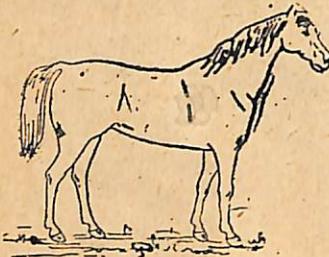
2

աց եց զուր մէց արց զան
միրց ինչ ան զութակ զորի
զորին մրցու զուրին մէց
աս միրցը շանի եց ունի
դաստրանին առաջին աղջիկը սա
զարուհին է

Ծիածան

3

արգրան շատ լաւ ջութակ կ'ածէ
զնչուն խաղցուց իր արջը
գե՛ռզ, վար իջիր սանդուխէն

ձի

Ճ

Ճի Ճի - Ճի Ճի ճուկ օչ չարչ
Ճայիսր շիրշուն ճիթիմի
անշատ ճիս շուր չուրդեր
բայրկու ճիսի ու նիր
աշու շարի

ձիերը կառքերու կը լըծեն
դերձակը կարեց ձեւաւոր հանդերձներ
ես գանձ կ'ըսեմ, դուն տանձ կը
հասկընաս

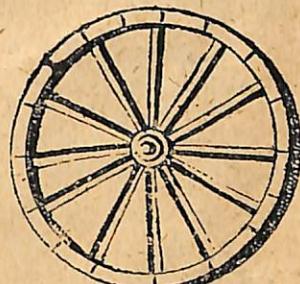
ջուր տեսաւ, ձուկ եղաւ
ծակը տեսաւ, մուկ եղաւ

իւ

իւ

իւշ իւր իւր
այրուր այրուն
յիւր իւր յիւր
կրուր հայրու
պայրու իւր արու
յիւն այբուր

անիւ

յան յիւր անիւր կը թաւայր
յայրու կերթանիւր այրուն
համայր յիւր յիւր յիւր յիւր

ցորենով ալիւը կը շինեն
 ձեր տունը շատ հիւրեր եկան
 ես պիտի սովորիմ գըրել թիւեր և
 հաշիւ ընել
 առիւծին ձագին կ'ըսեն կորիւն
 ձիւնը կուգար փաթիլ փաթիլ
 հետն ալ անձրեւ կաթիլ կաթիլ

յոպոպ

յար յիր յարդ յօնի յարկ
 յարակ յարար յարաչ
 յարսիր յարդաչ
 յարակ յարդաչ

յիսուս յարութիւն առաւ
 պարտեզին մէջ կտն գեղեցիկ
 յասմիկներ և յափրուկներ
 աղբիւրը շատ յըստակ էր և ջուրին
 յատակը կերեւնար

ոյ

մայր ու սղայ

ոյ

այ շոյ հոյ բոյ ծոյ գոյ
 կոյ շոյ շոյ պրոյ քիայ
 շոկոյ շոյ այոյ իսոյ
 շոյ իսոյ այ այ շոյ
 քիայ իսոյ քիայ

ես հայ եմ և անունըս հայկ է
 հովիւր պոռաց. — գայլ կայ, գայլ
 հասէք

Նայէ՛, հայրիկ, սա փայլուն
ծաղիկներուն
մարդ մարդու քահանայ,
մարդ մարդու ստոտանայ.

Դ

բոյն

ո յ

ոյժ թոյն շոյն
բոյ գոյսական
շոյք հունոյ.
շոյն թոյն
առայժմ կոյք
նոյ այգի սընկեց

արու ոչխարին խոյ կ'ըսեն
աղաւնին բոյնին մէջ հաւկիմներ
ածեց

լոյսը բոյսին ոյժ կուտայ
պոլսոյ մէջ շատ հայ կայ
բարի լոյս. — աստուծոյ բարին
մանկութիւնը հաճոյալի է,
բայց ծերութիւնը անհաճոյ

Ճ

ՃՐԱԿԻ ՄՈՐՃԻԿԻ

Փըրանքը ֆրանսական դրամ է
մորֆինը թոյն է

ով	ուա	ով	ուա
ուէ	ուի	ուէ	ուի
ուի	ուու	ուէ	ուու
ւա	ւի	ւա	ւի
ւի	ւի	ւի	ւի
ւո	ւու	ւո	ւու

ով այսի առաջու աչ
պայտուից ըստուից առաք
շրնուոր Բայրուի նուից
Կրաստ որդուոյ հոգւոյ

յիսուս Երուսաղեմ մտաւ
ովսաննաներով
ովկիանոսը ընդարձակ է
առուակը կրնթանայ հեզիկ
ով մանուկ, պատուէ մեծերը
աղուէսը խորամանկ է
յովհաննէս բանուոր պիտի ըլլայ
աղնուութիւն ունեցէք, տըղաք
նըւարդ հագուեցաւ, աղւոր աղջիկ
մը եղաւ

ակ այ այ ակ ատ ապ
ափ այ սթ սփ սք սթ

սկրիբ սրբայ այսաւ սկրիբ
սիօնի սթափր սրբ
սրբիան, այսաւոր Գայ
շուշանը սպիտակ է
ամպերը սքօղեցին լուսինը
օրիորդ պայծառ սքանչելի դաշնակ
կը զարնէ
աստուած ստեղծեց աշխարհը

ԵՌ ԵՌ զԲ զՊ

ԵՌ ԵՌ զԲ չԱ

ԵՌ ԵՌ ԵՌ ԵՌ
ԵՌ ԵՌ ԵՌ ԵՌ

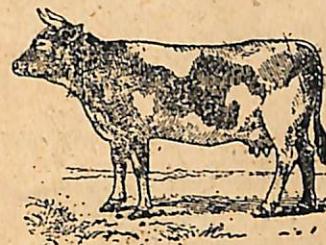
Երէկ աղուոր զբօսանք ըրինք
յովկիանէ զգայուն աղջիկ մըն է.
զմայլելի կերդէ

**Փիլոմէն աղտոտեց զգեստը
այդշափ մի շտապեր, պարոն**

ԲԱՂԱԶԱՅՆ ՏԱՐԱԽՈՒՄԲԵՐ
ԹԱՌԵՐՈՒՆ ՍԿԻՖԸԼ

Գրուկ հուկ կրու չմարու
Ջնի ջուկ ուռեց չուստք
Հակիր ծնծուկ յժվահ ծեմու
շոնցաւ թնձայ մնութիւն

Հացը կտրեցինք դանակով
Հայրիկը երկու ծրար կտաւ գնեց
վնտուղը կը գտնէ ուզածը
գնդակը կլոր է
անձրիւէն թրջեցանք, խխում
դարձանք
առանց մտածելու գործի մի սկսիր
երէկ շատ պտտեցանք
պարտիզպանը կը ջնջէ վնասակար
ձձիները

Կույբիկ Կույբիկ
Կաթնաղթիւրիկ
Եկ Եր Կույբիկ :

ԲԱՂԱԶԱՅՆ ՏԱՐԱԽՈՒՄԲԵՐ
ԹԱՌԵՐՈՒՆ ՎԵՐՁԼ

Ժամբ հոմբ կոմի ժամբ
Բարձր ժամբ սուրդ անժշ

մասիս շատ բարձր լեռ է
թանձր մշուշ պատեց չորս դին
մեղուն կուտայ քաղցր մեղր
արուսեակ փայլուն աստղ մըն է

զաւե՞ն, գիրքդ մաքուր պահե-
ձեռքս շատ մնեցաւ

Ասուսացակ.
Հայրի չափակ.
ո՞յ Կը չափա
փորդ դարցակ.

ԱՌՈԳԱԿԱՆ ԿԱՊԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆ

ԲԱՐԵՔՈՒ

այս տղան համբ՝է
անիկա իմ հայրիկս՝է
ամառն՝ալ անցաւ. ձմեռն՝ալ
վագր՝ու գայլ անգութ գաղաններ են
կեանքը շատ քաղցր՝է

այս գիրքը քո՞ւկդ՝է
հաւերն անգամ բոյն ունին
որն՝որ ուզես, զայն տո
բարձր լեռան փուքն՝ու քամին շատ
կըլլոյ
վարդն՝ու շուշանը պարտէզներու
զարդերն՝են
երուանգ գիրքն՝առաւ թեւին տակ
ու՝գնաց
անուշ քունիկն՝աչերն՝առեր
անուշ հովերն՝ալ տարուբեր,
իմ տատրակիս քունն՝է եկեր,
անուշ երգով ըսեմ օրօր։

ԱՅԲՈՒԲԵՆ

ՅՈՎՈՐՄԿԱՆ ԿԱՐԴՈՎ ԵՒ ԱՆՈՒՆԵՐՈՎ.

Ա թ գ յ ի շ է լ ը թ ժ
 ի թ կ հ ջ շ օ ւ շ չ չ
 ս ս շ ց ր շ մ թ օ ֆ .

ա բ գ դ ե զ ե լ թ ժ ի լ
 ի ծ կ հ ձ դ ձ մ յ ն շ ո
 չ պ չ ո ս վ տ ր ց ւ փ թ օ ֆ

ա յ բ բ ե ն գ ի մ դ ա ե լ զ ա
 է ը թ թ ո ժ է ի ն ի լ ի ւ ն
 ի ւ է ծ ա կ ե ն հ ո գ ձ ա զ ա տ
 ձ է մ է ն յ ի ն ո ւ շ ո վ ո ւ
 շ ա պ է չ է ո ա ս է վ ե ւ
 տ ի ւ ն ր է յ ո ի ւ ն փ ի ւ ր ք է

ԹՈՒԱՆՇԱՆՆԵՐ

0	1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	

0	1	2	3	4	5
զ ե ր օ	մ է կ	ե ր կ ու	ե ր ե ք	չ ո ր ս	հ ի ն գ
6	7	8	9	10	
վ ե ց	ե օ թ ը	ո ւ թ ը	ի ն ը	տ ա ս ը	

ԱՅԲՈՒԲԵՆԸ (ուսմաւոր)

ա յ բ բ ե ն գ ի մ,
 — կ ե ց ց է ա զ զ ի մ
 դ ա շ ե լ զ ա տ
 — պ ա պ ա դ տ ե ս ա յ
 է ր թ թ օ ,
 — մ ւ ր ե ս , պ ե տ օ .
 ժ է ի ն ի լ ի ւ ն ,
 — կ ա պ ո յ տ հ ի լ ո ւ ն .

Ա և Արտի՛ Արշակ Անուն

Ա ա Արտամ Արշակ Անուն

Ա և Արտի՛ Արշակ Անուն

Ա ա Առաքէն Ասրգիս Ատկառ

Անահիտ բարի աղջիկ մըն է՝
Անձարակին կերածն է բանջար՝
Աղուէսը պոչը վկայ կը բռնէ՝

Սիրանոյշ դպրոց կ'երթայ՝
Սեղանին վրայ շիշեր դրուած են՝
Սև աչքը մօրուց պէտք է՝

իւէ ծա կեն,

— մտիր ծակէն.

Հո ծա զատ,

— եղիր զաթ զաթ.

Ճէ մեն յի,

— խմէ գինի.

Նու շա վո

— ապուշ աւօ.

Հա պէ ջէ

— սրինդ փչէ.

Ատ սէ լիւ,

— ցաթեց արեւ.

ափւն րէ ցո,

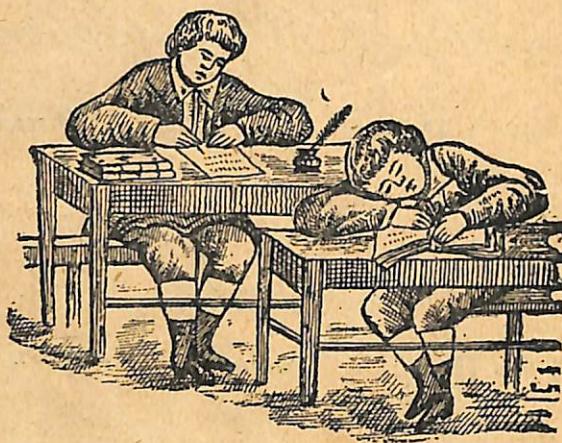
— ըսէ, կեցո.

Իւն փիւր քէ.

— ա՛լ հերիք է,

և օ ֆէ

— հերիք, օ ֆէ, է...»

Աշխատասերն ու ծոյլը

- Սիստկ աշխատասեր է. կըսէ.
- Այսօր սորվիմ վաղը խաղամ։
Սարգիս ծոյլ է. կըսէ.
- Այսօր խաղամ, վաղը սորվիմ։

Դ և Դժի Դրութ Պայրի

Ո ւ Ոզի Որում Ոստրէ

Դ և Դուռ Դահան Դժյրի

Ո ւ Ոռւս Ոահան Ոետին

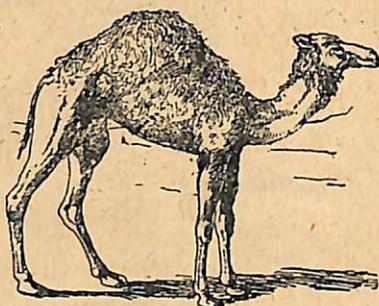
Որսորդը կաքաւներ որսաց։

Ոստրէն ծովային կենդանի մըն է։

Ոռւսիտ շատ ընդարձակ երկիր է։

Ոահանը հոտաւէտ բոյս մըն է։

Ոռւբէն շատ մը խաղալիքներ ունի։

Աղոյիք առաջը

Դ շիբ Շիբ Բ Ե Ջ Հ
Բ Ե Ջ Հ Ա Ն Ի Ւ :
Ը Ա Ր Ա Ր Ա Ր Ա Ր
Դ Շ Ա Ր Ա Ր Ա Ր Ա Ր

Ա ր Ա ր ա ս Ա մ ա կ Ա լ ո ւ թ

Տ Ա Տ Ե Բ Ա Տ Ե Բ Ա Տ Ե Բ

Ծ Ծ Ծ Ծ Ծ Ծ Ծ Ծ

Օ Օ Օ Օ Օ Օ Օ Օ

Տ ա ն ձ ը Խ ի ս տ Հ ա մ ե ղ պ տ ու ղ մ ը ն է :
Տ ա ն ա ն զ ա մ չ ա փ ի է , մ է կ ա ն զ ա մ կ տ ր է :
Տ ե գ ր ա ն Ս ո ւ ր է ն ի ն զ ա ր կ ա ւ է :

Օ դ ը շ ա տ գ ե ղ ե ց ի կ է ա յ ս օ ր է :
Օ հ ա ն ն է ս և Ա ր ա մ մ ի տ ա խ ն զ ր օ ս ա ն ք ը ր ի ն է :

Օրօրերգ

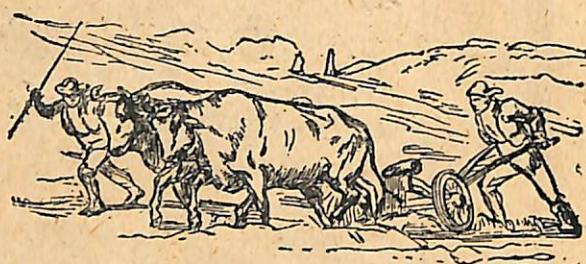
Օրօր, օրօր, օրդ շատնայ,
Օրդ շատնայ, տարիդ մեծնայ,
Տարիքդ հազար տարու մօտենայ,
Անձիկդ հազար բարու տիրանայ*

Մը յ պայի մը յ պայֆի
Ռ ւ Բոպէ Բոք Բաֆֆի

Մը յ պայֆ պրախի պետի
Դ ւ Դաշտ Դրախտ Դժողով

Բոքը մանելու գործիք է:
Ոսպէի մը գործ է այս գործը:

Դերանիկ և Տրդատ իրարու քոյր
Էղբայր են:
Գաշտը լրցուն է մշակներով:

Քաջարի երգ

Ենու շաբթից խորդիր արք,
Մով ու պաշտառ է օդը.
Եթի, քայլուիք սրբուն իշնիր,
Մուս քայրելիք արօք.

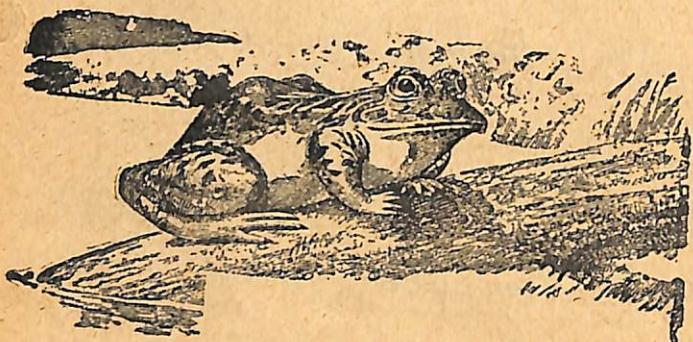
Ճշ Ճամայ Ճայսկ Ճարիկ
Յ Յ Յամաք Յոլակ Յորեկ

Ճ Ճ Ճարդիկն Ճիւսկ Ճիրիչ
Գ Գ Գուրգեն Գտակ Գրիչ

Յանցով ձուկ կ'որսայ ձկնորսը =
Յիրուցան մի ձգեք ձեր զիրքերը =

Գեղամ ու Յոլակ միասին սպասյտի
ելան երեկ =

Գառնուկին հետ պառկե՛, արտայտին
հետ արթնցիր =

Գորտին առածը

Գորտին հարցուցեր են թէ ինչո՞ւ
միշտ կը կըկռաս։

Ան ալ ըսեր է։

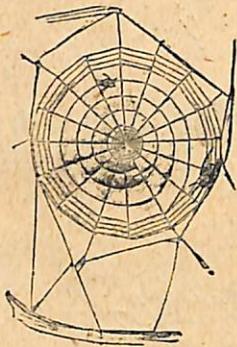
— Անոր համար որ ձայնիս զմայ-
լած եմ։

Կ ա Վ արքի Ա յ ս ի Վ ա ն ի
Պ պ Պ արդեւ Պ ս տ կ Պ ն ս կ

Ջ բ Ջ այրիշ Ջ ա ն ի Ջ ե ր դ
Բ բ Բ ա ր ս ե ղ Բ ա ն ս կ Բ ե ր դ

Պ ա տ ու է հ ա յ ր դ ու մ ա յ ր դ ։
Պ ա ռ ա ւ ն ի ր թ ա ն ի ն թ թ ու չ ը ս ե ր ։
Պ օ ղ ո ս ի կ գ է ո ր գ ի ն հ ե տ հ ո լ խ ա ղ ա ց ։

Բ ր ո ւ տ ը կ ո ւ է ա մ ա ն ն ե ր կ ը շ ի ն է ։
Բ ե ր ն է բ ե ր ա ն , ա ս ե ղ ը կ ը լ լ ա յ , գ ե ր ա ն ։

Ասուն ու քջիզ

Բրու Բրու Բրու Բրու Բրու
այս բառը պատճեն չէ այս բառը
պատճեն պատճեն պատճեն
պատճեն պատճեն պատճեն
պատճեն պատճեն

Հ Յ շ ո ս ի ս պ ի ս ի ն չ ա կ ո ւ ս
Լ լ կ ո ւ ս ի ս պ ի ս ի ն չ ա կ ո ւ ս

Հ Յ շ ո ս ի ս պ ի ս ի ն չ ա կ ո ւ ս
Ը ն կ ե ր Ը ն ծ ա յ Ը ն կ ո յ զ

Լ ե ւ ո ն ա շ խ ա տ ա տ է ր տ ղ ա յ մ ը ն է .
Լ ե ռ ս ա ր ձ ի ւ ն ո վ ծ ա ծ կ ո ւ ե ց ա ւ .
Լ ո ւ ս ի ս ի ր մ ա տ ի տ ը բ ա ր ս ե ղ ի ն
տ ո ւ ա ւ .

Ը ն կ ե ր դ ս ի ր է ք ո ւ ա ն ձ ի դ պ է ս .
Ը ն տ ի լ պ տ ո ւ ղ ն ե ր ե ն ե լ ա կ ը , դ ե ղ ձ ը ,
ծ ի ր տ ն ը , խ ա ղ ո ղ ը =

Գետին հանելուկը

Օրան օրան ժուռ կուգայ,
Ոտքեր չունի ման կուգայ,
Բերան չունի կուլ կուտայ,
Ըսէք տեսնեմ, ի՞նչ է այն.

Ի ի իսահակ իրիս իժ

Ե կ յապաշ յիրիշ օթին
Կ կ կապայ կիւրեղ կին

Ինչ որ ցանես, այն կը քաղես
Իժը թունտոր օձ մըն է.

Կամաց կամաց, բամպոկը կըլլայ
մանած.

Կոր եղաւ՝ կացին կընենք. տափակ
եղաւ՝ բահ.

Հայոց ու կոյրը

Հայոց ու կոյրը թիւալին
պիտի անցնեմք .

Միշտ ո ընէք

Հայոց շատ օհակին կայու
որ երկու գն աշակեն անցա
զուրին :

Հ ե ի բանաց իր շառակ ի ի մ ի
Հ հ Հ րանտ Հ րեշտակ Հ ի ն դ

Է ռ Է լ լ լ լ լ լ լ լ լ լ
Ն ն Ն ե կ տ ա ր Ն շ ա ն Ն ո ւ ո

Հ ո վ ի ւ ը գ ա ռ ն ո ւ կ ն ե ր ը կ ա ր ա ծ ե ր .
Հ ր ա չ ե ա յ ե ղ բ ա յ ը ն է Ն ա ր դ ո ւ հ ի ի ն է
Հ ա զ ա ր հ ե ղ մ ե ղ ը ը ս է , ս ե ր ա ն դ
շ ա ն ո ւ ն .

. ա յ ի ն ք .
. ա ւ ր ի ժ է ն պ զ տ ի կ է .
Ն ո ւ շ ը շ ա տ հ ա մ ե ղ պ տ ո ւ ղ է =

Խշուկին առածը

Անօթեցա՞ր, բսին իշուն
Հա՞, քիչ մըն ալ համբերէ.
Կուգայ գարուն, կուգայ նու՞ն
Ու քեզի խու՞ն

ԴՐ ՁՄ-ԵՐ ՁԱՆԻԺԱԿ ԱՐԿՐ
Մ և Մուշեղ Մանդաղ [Միտք

Շ Ք ԱԿՐՅ Շ ԱԿՐՅ ԱԿՐՅ
Ե Ե Եղիշէ Երաղ Եղիձ

ՄԵՂ-ՔԸ՝ ԼՍԼՈՎ, պարտքը՝ տալով։
ՄԵՂԸ կայ՝ հաղար կ'արժէ, հաղար
կայ՝ մէկ չարժեր։
ԽԵՂԸ՝ խրատն ինչ ընէ,
Կամ կառքով պտոյտի
Ես փոքրիկ եմ, բայց ծոյլ չեմ։

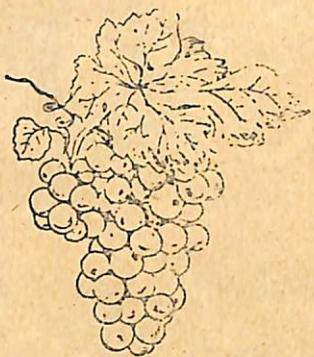
Արյունի Շնորհուր

Դա Ձեւ շնորհ ի Ք քայլուկ անուշ՝
Դիմուկ կորս այ բն դժոջ և առուշ՝
Դի չուշեր որ կանուխ կանուշ՝
Համբուր Ծ ըստ ինձի ո՞՛.

Դրի Ծ ըստ ի Ք քայլուկ անուշ
Խ և Խորէն Խրամ Խաղող

Ճ ք Ք վթակ Ջ վդուր Վրայ
Փ փ Փեթակ Փետուր Փարչ

Սեղձերուն և աղքատներուն
պարտինք օգնել.
Յուքը մեծին, ջուրը պղտիկին.
Խեւը խրատն ինչ ընէ, սեւը սասպնը.
Եթակին մէջ մեղը կայ.
Կայլինէ փունջ մը ծաղիկ հաւաքեց.

Խաղողին հանելուկը

Անոլոր դերձան,

Ոնծակ մարգրիտ,

Աստուած կը շարէ,

Մարզը կը քակէ :

Հե Հայ Համա Հյորի

Եւ Եակ Եմմա Երիկ

Թթ Թթադ Թթրիկ Թթութթ
Թ թ Թագ Թիակ Թուղթ

Էջն ինչ գիտէ նուշն ինչ է.

Եմմա խելացի աղջիկ մըն է.

Թագուհի մայրիկն է Ելպիսին.

Թռչունը հաւկիթ ածեց իր բոյնին
մէջ.

Ֆրթուրը թիթեռնիկ եղաւ :

Կրտուարի

Կրտուարի, արդուարի,
Արցուրնիրու բարսւարի,
Ջիւրկնիրու թրն, թրն, թրն,
Երժու աշխարհ թրն, թրն, թրն.

ՀՀ Շուկաս Շիւռնի Շի՛
Ղ Ղ Ղուկաս Ղեւոնդ Ղե՛

ՇՇ Մահմեֆն Մարտ Շի՛
Վ Վ Վահագն Վատակ Վե՛

Ղաղարոս ձիւնագնտակ Խաղաց
Վահանին հետ.
Ղեկավարը դարձուց նաւը.
Վերգինէ և Ղեւոնդ շատ Խելօք են
Վարդավառ, Ճրագդ վառ :

Ապրիմ-մեռիմ

Ղուկաս և Վահրամ դաշտին մէջ
դտան ապրիմ-մեռիմներ ու սկսան
թերթերը մէկիկ մէկիկ փետել
ըսելով.

—Ապրիմ... մեռիմ... ապրիմ...
մեռիմ...»

Թերթերը հատան ապրիմին վրայ
և տղաք շատ ուրախացան որ սլիտի
ապրին.

Ճ Ճ Ճանբակ Ճանիր Ճիր
Ժ Ժ Ժանեակ Ժանիր Ժիր

Ճ Ճ Ճանբակ Ճանիր Ճիր
Ծ Ծ Ծանբակ Ծանիր Ծիր

Ծ Ծ Ծանբակ Ծանիր Ծիր

Ժամը քանի՞ վայրկեան է, Հայկ ։
Ժիրայր ի՞նչ աղուոր պարեց.
Ծիտն ի՞նչ է որ եզն ի՞նչ ըլլայ.
Ծիրանը սակեգոյն պտուղ մըն է ։

Մոմին հանելուկը

Երկայն աղիք

Ծայրը ծաղիկ:

Ծովին կիրակին

Հոյվին հարցույթի թէ քայլ
Բանդր

Աշոր կիրակին և ըստ

Ծովին հարցույթի թէ քայլ:

ՀՇ Հասպիկ Շիրամ Շրւշ
Շ և Շապիկ Շերամ Շիւղ

Ջ ջ Ջութակ Ջիշտ Ջուդ
Ջ ջ Ջութակ Ջերմ Ջուր

Շունը հաշելով գոյլ կը բերէ.

Շերամը մետաքս կը հանէ.

Ջաղացքավ ալիւր կ'աղան:

Ջութակ կրնա՞ս նուազել, Շուշան:

Հովիւին երգը

Լուսնակն անուշ . հովն անուշ ,
Շինականին քունն՝ անուշ .
Յաթեց լուսնակ երկինքէն,
Հովուին սըրինդն էր անուշ :

Հյ Հրատա Հովու Հորդ

Յ Հ Յիսուս Յովան Յարդ

Ք Ք Քրուրիկ Քմազայ Քրայ

Ք Ք Քուրիկ Քաղաք Քար

Յ Աւլիանէ Պալրոց Կ'երթայ :
Յարդեցէք ծեր մարդիկը :

Քամիին բերածը քամին կը տանի :
Քունն ու մեռելը մէկ է :

Հայր Բանոյին Հայէ Հայրի
Քրի Բանոյին Հայրէ Հայրի

Կրիային Հանելուկը

Քար քարի վրայ, քար չել,
Լեռ սառ կ'արծի, դուար չել,
Հաւկիթ կ'ածէ, հաւ չել:

Հ Յ Դ Արտի Դոյշ Զուլի

Չ Ճ Չորտկ Չոյն Չուկ

Ջ Ջ Ջագոյք Ջանջ Ջիւշ

Ճ Ճ Ճագար Ճանճ Ճիւղ

Չմեռը Ճիւն կուգայ =
Չին ու ջորին կոռուեցան, մէջտեղն
Եշը սատկեցաւ =

Ճանձն ինչ է որ Ճենձն ինչ ըլլայ,
Ճերմակ է շուշանը կարմիր է վարդը

Չուկին առածը

Չուկին հարցուցին թէ ծովին
Ինչ լուր =
Ըստ.— Շտոտ բան ունիմ ըսելու,
Բայց բերանս չուրով լի է =

Ե Զամբոցի Զայր Զուանն

Զ Հ Զամբոցի Զայր Զուանն

Զ Դ Զաւէն Զապէլ Զատ

Զար ընկերներէ հեռացէք,
Զամփը ի՞նչ բանէ կը շինուի?
Զմիւռնիա շքեղ քաղաք է,
Զարդարեցին ծնունդի ձառը:

Զամփին հանելուկը

Սեւ ուլիկ
Փէտէ պոչիկ:

Մարտն ու Զատիկը

Մարտը կուգայ ծաղիկներով,
Երկրից հաւքերը կարդալով.
Ահա եկաւ մեր Սուրբ Զատիկ,
Բերենք, ներկենք կարմիր հաւկիթ.

Վ Վ Վիշտին Վրանիք Վիս

Ֆ Ֆ Ֆիլոմեն Ֆրանիք Ֆէս
Ֆիլոմեն և Եղուարդ միասին
պարեցին
Ֆուլիկս Փառանձեմին գրացի է,

Օկերկրի և անտիկը

Օկերկ անտիկ կը գրէ իք
Տան ու այսուհան

Արտի գշ բայր.

Պարսի իշխ և գրութիր ու
կրօն կը կարդամ և կը գրէ.
Անս այս անտիկ իը գրուէ.
Հայ այս անտիկ իը գրուէ
սպան:

Օկերկ

Հանելուկ

Ճերմակ գաշտիկ = Թուղթ
Սեւ սեւ հնատիկ = Մելան
Զեռքով ցանէ, = Գրել
Լեզուով հնձէ, = Կարդալ

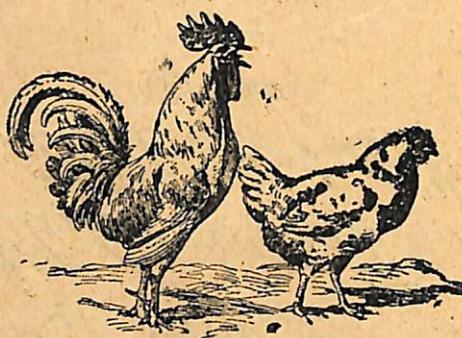
Գլուխուր սթրութեն

ՀԵՌԱԳԻՒԹԻՒՆ

ԱՐԳՎՈՒԴՅՈՒՆ
ՀՐԱՄԱՋԱՀՈՎՈՎՈՎ
ՅԵՇՈՎԱԿԱՌՈՎ
ԱՐՑՐՈՎՈՎՈՎ

ՏՊԱԳԻՒՐ

Ա Բ Գ	Դ Ե Զ	Է Ը Թ
Փ Ի Լ	Խ Ծ Կ	Հ Զ Ղ
Ճ Մ Յ	Ն Շ Ո	Զ Պ Զ
Ռ Ս Վ	Տ Ր Ց	Ի Փ Ք
Օ Ֆ		

ԱՔԱՂԱՂԻՆ ԵՐԳԸ

Աքաղաղը կ'երգէ , կուկուլիկկո՞ւ
Աքաղաղը կ'ուզէ ըսել . պղտի'կ տղաք
հերի'ք քնանաք :
Աքաղաղը կը կանչէ , կուկուլիկկո՞ւ . . .
Արեւը ծագեցաւ , պղտի'կ տղաք , ելէ'ք
ելէ'ք :

ՄԱՆԿԱԿԱՆ ԱՂՕԹՔ

Ով Մեծդդ Աստուած ,
Որ ես տուած
Մեզ բարի հայր
եւ զթոտ մայր ,

Տո՛ւր մեզ շնորհք ,
Ըսե՞նք աղօթք :
Չըլանք անհոգ ,
Ապրինք խելօք ,
Պարկեշտ ու հեզ ,
Եւ սիրենք քեզ :

ԻՄ ԾՆՈՂՔՍ

Ես փոքրիկ տղայ մըն եմ : Ես ունիմ հայր
ու մայր :
Հայրս ու մայրս իմ ծնողքս են :
Իմ ծնողքս զիս կը կերակրեն ու կը ինա-
մեն : Անոնք ինձի կուտան հագուստ և կօշիկ :
Կուտան ինձի կակուղ անկողին քնանալու :
Իմ ծնողքս զիս շատ կը սիրեմ : Ես ալ զա-
նոնք կը սիրեմ :

ՀԱՄԲՈՅՐՆԵՐ

Երեք համբոյր ունիմ տալիք
Անուշ, համով երեք պաշիկ,
Էն խոշորն է իմ մեծ եղբօր,
Էն ուժովը՝ իմ բարի հօր,
Բայց էն երկարն, գիտէք, որի...
Ան մայրիկին կը վիճակի:

ԶԳԱՑԱՐԱՆՆԵՐԸ

Ես աչքովս կը տեսնեմ:
Ականջով կը լսեմ:
Քիթով հոտ կ'առնեմ:
Լեզուով կը ձաշակեմ:
Մատերով կը շօշափեմ:
Յուրար, տաքը, կոշտն ու կակուղը մար-
մինովս կ'զգամ:

ՃՆՃՂՈՒԿԸ

Այ ճնճուղիկ,
Պստիկ մստիկ,
Կարմիր տոտիկ,
Սպիտակ փոքրիկ,
Ռւտես կուտիկ,
Խմես ջրիկ,
Առուխն եղրիկ,
Կ'երթաս բոնիկ,
Զագիդ քովիկ:

ՄԱՏԵՐՈՒԿՀԱՄՐԱՆՔԸ

Գէորգ խնձոր մը ունէր ձեռքը: Պղտիկ
Քոյըը տեսաւ ու ըսաւ:
— Կէսն ինծի կուտա՞ս...:

— Քանի մատ ունիս, համրէ որ տամ։
 — Քոյրը սկսաւ համրել։
 — Մէկ, երկու, երեք . . . չորս . . . հինգ . . .
 վեց . . . եօթը . . . ութ . . . ութ մատ, Գէ՛ռդ։
 — Զէ՛, չեղաւ, լաւ համրէ որ տամ։
 Քոյրը նորէն սկսաւ համրել։
 — Մէկ, երկու, երեք, չորս, հինգ, վեց,
 եօթը, ութ . . . ինը . . . տասը . . . տա՛սը մատ,
 Գէ՛ռդ։
 — Լաւ, հիմա ճիշտ համրեցիր։
 Եւ Գէ՛ռդ խնձորին կէսը տուաւ քրոջը։

ԳԱՐՈՒՆ

Եկո՛ւր, գա՛րուն,
 Գարուն սիրուն,
 Բե՛ր մեղ արեւ,

Յօղ ու անձրեւ,
 Ցորե՞ն բուացուր,
 Պտո՛ւլ հասցուր,
 Ուտե՞նք, խմե՞նք,
 Աստուա՛ծ օրհնենք։

ԼԱՄԲԱՐԻՆ ՀԱՆԵԼՈՒԿՐ

Հոր,
 Հորին մէջը ջուր,
 Ջուրին մէջը,
 Օձին բերանը բուստ։

ԿԱՐԻԿ, ԹՈՄՊՈՒԼԻԿ

Կրորիկ, թոմպուլիկ,
Հասակս է պատըլիկ
Թուշերս են խնձորիկ
Աչքերս են սեւուլիկ
Քիթիկս է մինինիկ,
Բերանս է անուշիկ
Կայ ինծի պէս աղուրիկ.
Զկայ, չկայ, չկայ . . .

ԼԱԽ ԸՆԿԵՐ

Լերան հասարակ ծաղիկը պատահմամբ
Մեխակին հետ մէկ թաղարի մէջ տնկեցին .
Եւ ինչ եղաւ, գիտէք . . .
Մեխակին պէս ինք ալ անուշ հոտ ունե-
ցաւ .

ԾԱՓԻԿ, ԾԱՓԻԿ

Ծափիկ, ծափիկ ծիրանի,
Կարմիր խնձոր կը նմանի,

Ոսկի սրմա մազերը
Հովը թել թել կը տանի,
Ուր կը տանի, թո՛ղ տանի,
Պապուկին պաղջան կը տանի .

ԾՈՅՑՆ ՈՒ ԶՈՒՐԾ

Ծոյլը կը հարցնէ ջուրին :
— Զո՞ւր, ո՞ւր կ'երթաս, դադար չես առ-
ներ :

Զուրը կ'ըսէ :

— Կ'երթամ արտ անտառ Ջրելու որ կա-
նանչնայ, ծոյլը տեսնէ՝ ամչնայ . . .

ՄԱՏԵՐ ՈՒ ԽԱՂ

Ճիւ, ճիւ, մատնոցիկ,
Սեւ ագռաւը բոնեցինք,
Եղով, մեղրով տապկեցինք,
Մանամարին կերցուցինք,
Թըւ . . .

Ա. Բ Ե Ւ Ի Ւ

Արեւ, եկուր շուք գնա՛,
Քեզի չամիչ, լէպէպ տամ,
Խուճկ տամ, մոմ տամ, պատկեր տամ,
Քեզի կարմիր կօշիկ տամ,
Քեզի փարչ մը գինի տամ,
Արեւ, եկուր, շուք, գնա՛ :

ԱՐԱԳԻԼԻՆ ԱՌԱԾԸ

Արագիլին հարցուցին թէ սրունքդ ինչո՞ւ կարմիր է :
Հսաւ . — Ամառ է :
— Ես քեզ ամա՛ռն ալ տեսայ, ձմե՛ռն ալ

ԻՄ ՄԱՆՉՈՒԿԻՍ ԽԱՇՈՒԿՐ

Իմ մանչուկիս աչուկր
կը նմանի ժամուն խաչուկր :

Իմ մանչուկիս բերանը
կը նմանի ժամուն խորանը :

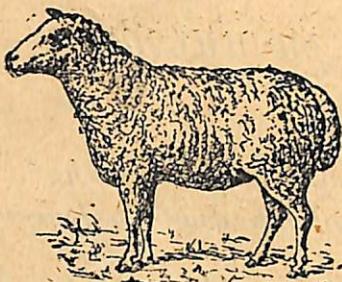
Իմ մանչուկիս կռնակը
կը նմանի ժամուն դռնակը :

ՔՈՅՏ ՈՒ ԵՂԲԱՅՐ

Հրաշին քոյլը կը խաղար եղբօրը խաղաքին հետ եւ յանկարծ կոտրեց զայն : Հրաչարկացաւ եւ յարձակեցաւ քրոջը վրայ որւէսպի ծեծէ :

Զիս մի ծեծեր, ես քեզի կը համբում, ըստ քոյլը :

Հրաչ ամծցաւ և ներեց քրոջը :

ԳԱՐՆՈՒԿԱ

Սիրուն անմեղ իմ գառնուկ,
Բուրդըդ ճերմակ ու փափուկ,
Վազելով դաշտ ու արօտ,
Մօրըդ կը քաշես կարօտ :

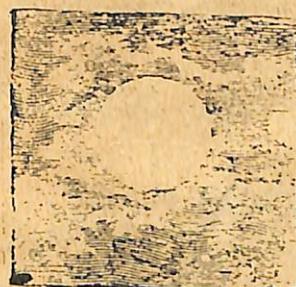
Մի՛ լար, գառնուկ սիրական,
Փոքրիկ տղու մը նման,
Կուգայ մայրըդ, հետը շատ
Կը բերէ քեզ անուշ կաթ :

ՇՈՒՏ ԱՍԵԼՈՒԿ

Վահէ ըստ Զապէլին : — Շուտ շուտ
Ըսէ տեսնեմ :

Չուկը բռնեմ, ձուկ ուտեմ :
Մուկը բռնեմ, ձուկ ուտեմ :
Զապել կրկնեց .

— Չուկը բռնեմ, ձուկ ուտեմ :
Մուկը բռնեմ, մուկ ուտեմ :
Հա, հա, հա, խնդաց վահէ, ատ չե-
ղաւ, մուկը կերար :

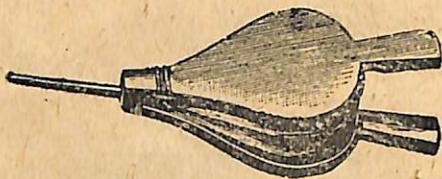

ԼՈՒՐՆԸ

Նայէ՛, մայրիկ, նայէ՛ վեր,
Լուսինն ի՞նչպէս է պայծառ,
Երկինքի մէջ անըստուեր,
Կը թափառի զերդ լամպար :

Ծիածան

Անցած շաբաթ պղտիկ էր,
Ու աղեղի պէս ալ կոր.
Հիմա ո՛րչափ մեծցեր է,
Մեծ օի պէս է կոր:

ՓԹՈՑԻՆ ՀԱՆԵԼՈՒԿԸ

Շունչ կ'առնէ,
Հոգի շունի,
Փոր ունի,
Աղիք չունի:

ԱՆՁՐԵԼԻՆ ԵՐԳԸ

Անձրեւ կուզայ, ձիւն կուզայ,
Տէրտէր պապան տուն կուզայ,
Բազմոց ձգեմ, տեղ չկայ,

Փիլաւ եփեմ, եղ չկայ,
Ապուր եփեմ, ջուր չկայ,
Անձրեւ կուզայ, ձիւն կուզայ:

ՄԷԿ ԱՍՏՈՒԱԾ

Դեղամ հարցուց Ազնիւին:
Գիտե՞ս, քանի՞ Աստուած կայ:
Մէկ Աստուած:
Ինչէ՞ն գիտես:
Որովհետեւ Աստուած ամէն տեղ է, ու
սնի որ ամէն տեղ է, ա'լ ուրիշ Աստուածի
եղ չի մնար:

ԹՌՉՆԻԿԻՆ

Երգէ՛ թոչնիկ,
Քու բոյնիդ մէջէն,

Ուր որ ծագուկներդ
Հեղիկ կը ննջեն :

Երգէ անոնց,
Երգեր անհամար,
Երգ մըն ալ, թոշնիկ,
Երգէ ինձի համար :

ԱՐԵԻՆ Է ԾԱԳԵՐ

Արեւն է ծագեր վեր մեր երդիքին:
Ծագեր է ծագեր լոյս լուսաւորչին.
Զատիկն է եկեր վեր մեր երդիքին,
Հաւիկն է արթուն Սուրբ Կարապետի
Կարմիր է հաւկիթ մեր Սուրբ Զատի
Հաւիկն է ածեր Սուրբ Կարապետին :

ՇՆԻԿ

Շնիկս իմ սիրուն,
Ի՞նչ աղուոր ես դուն,
Ի՞նչ գանգուր վարսեր
Գլխէդ են կախուեր :

Երբ ուրախ ըլլամ,
Ու խնդամ, խաղամ,
Ինձի հետ դուն ալ
Կը սիրես խաղալ :

Իսկ երբ սաստեն զիս,

Ու ցաւի հոգիս .
Դուն ալ ինծի պէս
Արցունք կը թափես :

ՍԱԿԱԽԱՊԵՏ ՄԱՅՐԸ

Մայր մը տասը զաւակ ունէր : Ամէն ,
տու տասը հաւկիթ կը խաշէր , մէյմէկ հա
կը բաժնէր անոնց միջեւ :

— Մայրիկ , քեզի բան չմնաց , կ'ըսէի
տղաքը :

— Մայրիկնիդ կրո՛ղ թող ուտէ , կ'ըսէ մայ-
րիկը , ամէն մէկդ մէյ մէկ պատառ տուէք ձեւ
հաւկիթէն , ինծի կը բաւէ :

ՊԶՏԻԿ ԲԱՂՉԱՆՔՆԵՐ

Այսօր ի՞նչ է , կիրակի է ,
Պապան ինծի փարա մը տայ .
Փարան տանիմ մշակին տամ
Մշակն ինծի ցորեն տայ .

Ցորենը տանիմ ջաղացքին տամ ,
Ջաղացքն ինծի ալիւր տայ ,
Ալիւրը տանիմ տաշտին տամ ,
Տաշտը ինծի խմոր տայ .
Խմորը տանիմ թոնիրին տամ ,
Թոնիրն ինծի կիլիկ տայ .
Կիլիկը տանիմ հովիւին տամ ,
Հովիւն ինծի գառնուկ մը տայ .
Գառնուկը տանիմ Աստղծուն տամ ,
Աստղուածն ինծի աղւո՞ր աղբարիկ մը տայ :

Ա.Շ ՈՒՆ

Գարուն էր , եկաւ աշուն ,
Զիւն է բռներ վեր սարերուն :
Թղթիկ մը տանք կռունկներուն ,
Տանին հասցնեն ղարիպներուն :

ԱՅԲՈՒԻՔԵՆ ՃԵՂԱԳԻՐ

w	p	q	η	k	q	է	ը
ժ	ի	լ	իւ	ծ	կ	հ	ձ
ն	մ	յ	ն	շ	ն	չ	պ
n	ս	վ	s	r	g	ւ	փ

օ դ

w	p	q	η	k	q	է	ը
ժ	ի	լ	իւ	ծ	կ	հ	ձ
ն	մ	յ	ն	շ	ն	չ	պ
n	ս	վ	s	[r]	g	ւ	փ

ԳՐԱՍԱՆԸ ԱԵԳԻԱՆՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

	Դր.
Քետական Հին ոճով	5
— Առ պատկ.	5
— Մանկապարբ. պատ ձևադիր օրինակով	5
Յ. ԳԱԶԱՆՃԵԱՆ	
Ծխծան, Ա. գիրք	20
— Բ. գիրք	30
— Գ. գիրք	50
Եռ Քետականուրին Տարրի պակերազմոց	30
— — Միջին	65
— — Բարձր, և լրացուցիչ	100
Ա. ԱԿՏԱՆՈՒՆ	
Կունական Տարրական պատկո.	30
— Միջին — —	50
— Բարձրագույն — —	150
Գ. ԳԱԼՈՎՅԵԱՆ	
Տարր Թուարական թիւներ և թատրոֆ.	30
Միջին Թութագը և առարկաքանիւններ Պ. տարրի.	70
Բարձր պայտ Շաբաթոցք, Ե. Շ. Տարր	150
— — — — Տարրական պատկով.	225
Հ. ԽԵՆՃԵԱՆ	
Խշորակար Շին Տարր պակերազմոց	5
Կ. Ա. ԲԱՋԱՐՅԱՆ	
Եռ գուանի Հայոց Պատ. Տարրական պատկո.	30
— — — — Միջին	40
Եռ սիր լուս Միջին Կ. Խ. Հայոց	6
— — — — Բարձր Հայոց Կ. Խ. Հայոց	80
— — — — Մագիստրոց	80
Քաղաքան Յ. Հայ Պատ. Քերպար	15
— Անդ Հայ Մարտարակ	2

3379
2013

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0062479

